

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی و تجربی
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام درس: ادبیات
 نام دبیر: محمد نورانی درآباد
 تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
 ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

نام دبیر:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	
الف	سؤالات	۶	
الف	الف (ابیات و عبارت های زیر را پاسخ دهید . ۱- ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی ۲- بنده همان به که ز تقصیر خویش ۳- گفت: از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم ۴- بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود ۵- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ۶- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ۷- با شیر سپهر بسته پیمان ۸- من به هر جمعیتی نالان شدم ۹- شاهین تیز بال افق ها بودم . زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم . ۱۰- عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده ، روی ننماید . ۱۱- و آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد .	عذر به درگاه خدای آورد گفت: پوسیده است ، جز نقشی ز پود و تار نیست در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت با اختر سعد کرده پیوند جفت بد حالان و خوش حالان شدم زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم . عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده ، روی ننماید . و آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد .	
ب	واژه های مشخص شده زیر را معنا کنید . ۱۲- باز زین و برگ را بر گرده کهر ها و گرندها نهادند . ۱۳- در این دو شهر تنها یک « سر پری » زدیم . ۱۴- و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند ، فرض باشد. ۱۵- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق ۱۶- بخروش چو شرزه شیر ارغند ۱۷- و در بحر مکاشفت مستغرق شده	۲	

<p>۱/۵</p>	<p>۱۷- در گروه کلمات زیر چند نادرستی املایی دیده می شود؟ تصحیح کنید . خوان نعمت - بهر مکاشفت - شیر ارغند - چریق آفتاب - غایت القصوای مقصود - نشعۀ خوب - فخر و مباحات - تاق ضربی - دیوان سنایی - متاع و فرمانروا - رواق خانه - ذل زدن</p>	<p>پ</p>
<p>۸.۵</p>	<p>دانش های زبانی و دستوری</p> <p>۱۸- در ابیات زیرهسته و وابسته ها و نوع آن را مشخص کنید</p> <p>الف (تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند</p> <p>ب (تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند</p> <p>ج- در بیت زیر «صفت مضاف الیه» را مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید. محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست</p> <p>د- در عبارت زیر یک «وابسته وابسته» بیابید و نام آن را بنویسید. «سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دوشنبه با کامیون طی کردیم.»</p> <p>۱۹- با توجه به روابط معنایی بین کلمات (ترادف ، تناسب و تضمن) نوع ارتباط واژگان را در هر یک از موارد زیر مشخص کنید .</p> <p>الف (طلیسان ، جامه ب (اتراق ، مسافر پ (استبعاد ، دوری</p> <p>۲۰- نقش دستوری کلمات زیر را مشخص کنید .</p> <p>الف (او بنده خود را عاشق خود کند ، آن گاه بر بنده عاشق باشد .</p> <p>ب (در عشق قدم نهادن کسی را مسلم است که با خود نباشد .</p> <p>۲۱- در اشعار زیر ، کاربرد معنایی فعل های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف (گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم . ب (روز ها با سوز ها همراه شد .</p> <p>۲۲- در بیت زیر آرایه حسن تعلیل را توضیح دهید .</p> <p>« تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلیند »</p> <p>۲۳- در بیت زیر آرایه های ادبی به کاررفته را مشخص سازید .</p> <p>« نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید »</p>	<p>ت</p>

۲۴- در بیت « چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتی بان » کدام آرایه ادبی به کار نرفته است ؟

الف (اسلوب معادله ب (تلمیح ج (تشبیه د (استعاره

۲۵- در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی دیده می شود ؟

« آسمان کویر ، این نخلستان خاموش که هر گاه مشت خونین قلبم را باران های غیبی سکوتش فرا می گیرد و نگاه های اسیرم ، همچون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می شود ، ناله های گریه آلود آن روح درد مند را می شنوم . »

الف (یازده ، هفت ب (دوازده ، هشت ج (سیزده ، ده د (چهارده ، نه

۲۶- آرایه روبه روی کدام بیت نادرست است ؟

الف (شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله - تناسب)
 ب (عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل ، یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله - تضاد)
 ج (آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد (جناس تام - استعاره)
 د (نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (جناس تام - حسن تعلیل)

۲۷- معنی واژه « دستور » را در بیت های زیر مشخص کنید .

الف (چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور

ب (گر ایدون که دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون

۲۸- کارکرد « را » در هر بیت چگونه است ؟

الف (ورا هوش در زابلستان بود به دست تهم پور دستان بود

ب (سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست

۲۹- در بیت « پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند » منظور از « سوخته جان » چه کسی است ؟

۳۰- « در بیت « همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم » واژه « همت » به چه معناست ؟

(۲۵)

۳۱- مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید .

الف (بر کش ز سر آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند

ب (پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند

حفظ شعر

الف (در مکتب حقایق پیش ادیب عشق

ب (یک دم غریق به یک موی تر شوی

ج (..... تا در زمانه باقی است آواز باد و باران

د (..... خاموشی جنونم فریاد ها بر انگیخت

موفق و سربلند باشید

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۸-۹۷

نام درس: ادبیات
 نام دبیر: محمد نورانی درآباد
 تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
 ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۸ : صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	<p>الف (ابیات و عبارت های زیر را پاسخ دهید . (۶ نمره)</p> <p>۱- پروردگارا نام تو را بر ربان می آورم که تو پاک و خداوند یگانه هستی .</p> <p>۲- بنده بهتر است از کوتاهی در عمل و گناه خود به درگاه پروردگار توبه کند .</p> <p>۳- گفت جهت جبران تاوان لباس را از تو می گیرم . گفت لباس من بی ارزش شده و تار و پود آن مشخص است . (نشانه فقر و بیچارگی مردم)</p> <p>۴- اگر در راه دوست تمام وجود تو فدا شود گمان نکن که از میان بروی (دوست به تو جان دوباره ای خواهد بخشید .)</p> <p>۵- خانه (کشوری) که به دست بیگانگان آباد شود آن را با گریه و زاری و فریاد و فغان نابود کن زیرا خانه غم و اندوه است .</p> <p>۶- ملتی که افراد صاحب تجربه و نویسندگانی نداشته باشند در روزگار ماندگار نخواهند شد .</p> <p>۷- با خورشید پیمان بسته و با ستاره مشتری هم نشین شده است (وصف ارتفاع و بلندی کوه دماوند)</p> <p>۸- من با هر جمعیتی هم نشین شدم و همدم و همراه افرادی شده ام که سیر و سلوک آن ها به سوی حق کند یا مشتاقانه بوده است .</p> <p>۹- در اوج عزت و سربلندی بودم که ناگهان وابسته و محتاج شدم .</p> <p>۱۰- عشق هر فردی را به خود راه نمی دهد و در قلب هر کسی جای نمی گیرد و هر چشمی توان عشق ورزی ندارد .</p> <p>۱۱- باغ عشق که آراسته به گل های رنگارنگ است و سرشار از زیبایی های احساس و الهام است در برابر این عقل بی درد و گرمای مهلک آن پژمرده می شود .</p>	
ب	<p>ب (واژه های مشخص شده زیر را معنا کنید . (۲)</p> <p>۱۲- باز زین و برگ را بر گرده کهر ها و گُرندها نهادند . (اسب مایل به زرد) ۱۳- در این دو شهر تنها یک « سر پری » زدیم . (توقف کوتاه)</p> <p>۱۴- و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند ، فرض باشد . (واجب) ۱۵- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق (پاره پاره)</p> <p>۱۶- بخروش چو شَرزه شیر ارغند (دلیر و شجاع) ۱۷- و در بحر مکاشفت مستغرق شده (غرق شده)</p>	
پ	<p>پ (املا</p> <p>۱۷- در گروه کلمات زیر چند نادرستی املائی دیده می شود ؟ تصحیح کنید . (۱/۵)</p> <p>خوان نعمت - بهر مکاشفت - شیر ارغند - چریق آفتاب - غایت القصوای مقصود - نشعه خوب - فخر و مباحات - تاق ضربی - دیوان سنایی - متاع و فرمانروا - رواق خانه - ذل زدن (بحر مکاشفت - چریغ آفتاب - نشئه خوب - طاق ضربی - مطاع و فرمانروا زل زدن)</p>	

۱۸- (۱/۵)

الف (وابسته اول : درشت (صفت) ب) وابسته دوم : روزگار (مضاف الیه)

الف (وابسته اول : فسرده (صفت) ب) وابسته دوم : زمین (مضاف الیه)

ج) این : صفت مضاف الیه (د) فرسنگ : ممیز

۱۹- (۰/۷۵)

الف (طیلسان ، جامه (مترادف) ب) اتراق ، مسافر (تناسب) پ) استبعاد ، دوری (مترادف)

۲۰- (۰/۷۵)

الف (مسند قید ب) مسند الیه

۲۱- (۰/۵)

الف (رویم . ب) گشت

۲۲- (۰/۵)

۲۲- علت پنهان شدن چهره کوه دماوند دوری از چشم مردم است .

۲۳- (۰/۵)

« ۲۳- جناس تام - کنایه - تشخیص

۲۴- (۰/۵)؟

- استعاره

۲۵- (۱) - ج ۲۶- (۱) - گزینه : د ۲۷- (۰/۵) الف (وزیر ب) اجازه ۲۸- (۰/۵) الف (فک اضافه ب) حرف اضافه

۲۹- (۰/۲۵) ؟ (۰/۲۵) . ملک الشعراء بهار ۳۰- (۰/۲۵) . اراده ۳۱- (۰/۵)

دعوت به قیام

ث شعر حفظی (۲نمره)

۱- باز آ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها بر انگیخت از سنگ کوهساران

۲- پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیوار زندگی را زین گونه یادگاران

۳- در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که صاحب خبر شوی

۴- یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

موفق باشید . م . نورانی

ت

ث

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام و نام خانوادگی مصحح :

امضاء: